

UTMANINGSRÄTTEN

Moderaterna i Gislaveds kommun vill under nästankommande mandatperiod verka för att utreda möjligheterna att införa ”Utmaningsrätten” i kommunen.

Utmaningsrätten innebär att kommunen genom politiskt beslut, åtar sig att pröva inkomna förslag på alternativ drift av verksamhet som i nuläget bedrivs i egen regi eller inte drivs alls i kommunen. Om verksamheten anses lämpad för konkurrensutsättning, inleds en upphandling i konkurrens eller i vissa fall en avknoppning.

En utmaning tvingar inte kommuner att anta utmaningen och konkurrensutsätta den utmanade verksamheten. Även om utmaningen antas är det inte säkert att man får kontraktet. Men det är säkert att man då i varje fall får möjlighet att konkurrera om ett uppdrag som tidigare inte var tillgängligt.

Syftet med utmaningsrätten är att pröva verksamheter som bedrivs av kommunen, såväl kostnads- som kvalitetsmässigt. Den största vinsten är att anställda och företag kan bidra till att det uppkommer helt nya och bättre sätt att utföra kommunal verksamhet på.

För mer information se faktaruta eller kontakta moderaternas gruppleddare i Gislaveds kommun; Niclas Palmgren, e-post: niclas.palmgren@gislaved.se eller mobil 070-6610111

Fakta Utmaningsrätt

Utmaningsrätten, eller utmanarrätten som den också kallas, har utformats något olika i de kommuner som har infört den, men huvudprincipen är densamma. Den som vill driva en verksamhet åt kommunen på entreprenad har rätt att utmana den kommunala verksamheten. Det kan även finnas möjlighet att rikta ett önskemål till kommunen om att en del av kommunens verksamhet ska säljas.

Utmaningen avser att någon lämnar ett önskemål om att en del av den kommunala verksamheten ska upphandlas eller säljas. Vilka delar av kommunens verksamhet som går att utmana skiljer sig från kommun till kommun, det är alltså upp till respektive kommun att välja vilka delar som omfattas, dock är det gemensamt för samtliga kommuner som infört utmaningsrätt att myndighetsutövning, strategiska ledningsfunktioner och vad som enligt lag eller förordning måste utföras av kommunen med egen personal inte kan utmanas.

För att utmaningsrätten ska få någon verklig betydelse krävs att kommunen aktivt marknadsför möjligheten, både internt inom kommunorganisationen och externt till utomstående parter. Utmaningsrätten är en del av ett helt paket med möjligheter som finns för att öka mångfalden och förbättra den kommunala verksamheten. Intraprenad, avknoppning, entreprenad och kundval är andra.

Tillvägagångssätt

Verksamheten som är tänkt att utmanas måste vara definierbar och kunna avgränsas från den övriga verksamheten. En utmaning ska riktas till den nämnd som idag driver den verksamheten som är tänkt att utmanas. Själva utmaningen behöver inte vara lång, men bör innehålla följande:

- vilken verksamhet i kommunen som utmanas
- om hela eller delar av verksamheten utmanas
- en beskrivning som visar att utmanaren är en trovärdig potentiell anbudsgivare på verksamheten
- en uttryckt vilja från utmanaren att själv driva den aktuella verksamheten

Det är även viktigt att tänka på att utmaningen blir ett offentligt dokument som alla får tillgång till, varför det kan vara viktigt för den som utmanar att inte allt för detaljerat beskriva hur verksamheten är tänkt att drivas.

Ärendets gång

När en utmaning kommer in till kommunen ska den berörda nämnden besluta om utmaningen godkänns eller inte. Hur en nämnd tar ställning till utmaningen bestäms av de lagar, inriktningsmål med mera som styr den verksamhet som utmanas. Om nämnden beslutar att utmaningen får avslag så ska det beslutet motiveras. Godkänns utmaning kommer ett upphandlingsförfarande att genomföras, där den som ställde den ursprungliga utmaningen blir en av parterna. Det finns alltså ingenting som säger att den som initierade utmaningen även får uppdraget att driva verksamheten.